

Cultura

L'Institut d'Estudis Catalans s'amplia i presenta nous estatuts

L'entitat inicia una etapa de renovació i obertura

38 L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va presentar ahir els seus nous estatuts, que permetran incorporar "un centenar de membres qualificats per assessorar en temes de política lingüística", segons va explicar l'actual president, Emili Giralt. El IEC, que amb el nou estatut inicia una etapa d'obertura, a partir de l'any que ve també comptarà amb un pressupost sanejat.

AVUI BARCELONA
La institució Institut d'Estudis Catalans, fundada el 1907 per l'aleshores president de la Diputació de Barcelona, Enric Prat de la Riba, inicia amb l'aprovació d'uns nous estatuts una etapa de rejuveniment i obertura a la societat. El nou estatut, publicat al *Diari Oficial de la Generalitat* el passat dia 5, va ser aprovat per 23 vots a favor i dues abstencions i significarà la transformació del IEC en una mena de "federació d'acadèmies, en una poliacadèmia", va dir ahir Emili Giralt, el seu president.

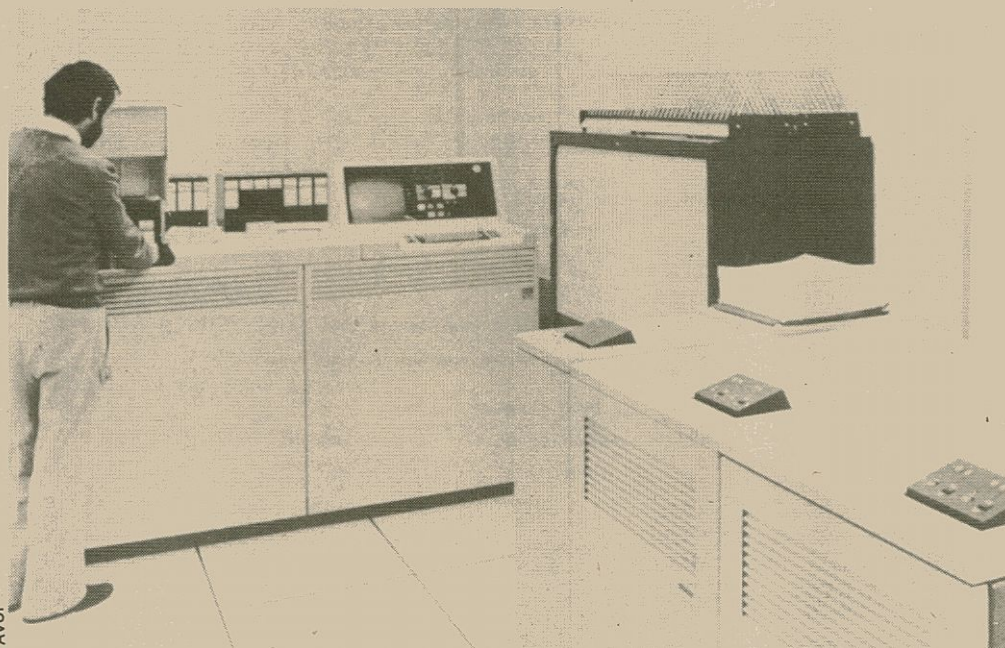
Les actuals seccions del IEC seran subdividides i ampliaran el nombre de membres dels set que hi ha arà a un màxim de vint-i-un. Així, per exemple, la secció d'Història possiblement comptarà amb dues branques, una d'història i una d'història de la literatura, i la de Ciències podria incloure un apartat d'història natural. Pel que fa a la política de rejuveniment, el nou estatut farà que els membres majors de 70 anys passin automàticament a ser membres emèrits, és a dir, sense responsabilitats de govern, si no és que han estat elegits. La condició de membre seguirà sent vitalícia, però els membres numeraris que tinguin càrrecs de govern hauran de ser elegits pel ple.

Segons va explicar Emili Giralt, amb el nou estatut es preveu la incorporació "d'un centenar de científics qualificats", que seran els que han de fer possible el compliment de l'article primer —l'únic que no s'ha canviat—, segons el qual "el IEC és una corporació acadèmica que té per objectiu l'alta investigació científica i, principalment, la de tots els elements de la cultura catalana".

Precisament en aquesta línia, un dels elements que ja funciona i que rep un fort impuls és el Centre d'Informàtica, a través del qual s'estan organitzant tot un seguit de Centres de Recerca. De moment ja s'han firmat convenis per a la posada en funcionament del Centre de Recerca Matemàtica, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona (UB); d'un servei de datació per carboni 14, també amb la UB i amb la Generalitat; i d'un Centre de Terminologia, en col·laboració amb el departament de Cultura.

Quant al pressupost, el d'aquest any puja a 480 milions de pessetes, dels quals 300 són aportats per la conselleria d'Ensenyament, 50 per la de Cultura i entre 70 i 80 pel ministeri d'Ensenyament. Aquesta quantitat permetrà que a partir de l'any 1990 el IEC compti amb un pressupost sense déficit.

En relació al tema de la Biblioteca de Catalunya, de la

El Centre d'Informàtica del IEC, un element més de la renovació

qual el IEC, com a fundador, és membre del consorci que la regeix, Giralt va declarar que "les coses no responen al que seria desitjable" i va referir-se als problemes econòmics.

D'altra banda, l'actual secretari general del IEC, Ramon Aramon, segons consta a la primera disposició transitòria del nou estatut, passarà a ser secretari general honorari amb càrcter vitalici, mentre que les eleccions al consell permanent es produiran en breu, tot i que la data exacta encara no ha estat fixada.

La tasca del IEC va ser molt important en la seva primera etapa, sobretot en el camp de la normalització lingüística. Així, el 1913 el IEC va publicar les *Normes ortogràfiques*, el 1917, el *Diccionari ortogràfic*, i el 1918, la *Gramàtica catalana*, dirigida per Pompeu Fabra.

Ja s'ha fet el primer pas

Dolors Palau

Els nous estatuts de l'Institut d'Estudis Catalans suposen un pas endavant quant a renovació i canvi d'imatge després d'haver viscut una època de tancament que, si hagués continuat així, només hauria perjudicat la pròpia entitat. Les paraules "rejuveniment" i "obertura", en el sentit de vitalitat, han estat pronunciades pel seu president, Emili Giralt, expressant una voluntat que ha estat valorada com a necessària pels qui han votat aquesta reforma dels estatuts i que ha estat la majoria, tal com ho desmouren els resultats de la votació: 23 a favor i dues abstencions. Giralt també ha demostrat un desig de projecció exterior, reconeixent que calia una esforç en tota aquesta nova trajectòria.

Ja s'ha fet el primer pas. Ara només falta que en les properes eleccions del consell permanent, per a les quals encara no s'ha fixat la data, aquesta voluntat de renovació persisteixi, i que s'incrementin els ajuts de cara a la incidència del treball de l'entitat en la societat catalana.

Zush aplega al Centre d'Art Santa Mònica els seus llibres i quaderns

D.P. BARCELONA
L'artista Albert Porta, conegut com a Zush, presenta avui al Centre d'Art Santa Mònica una exposició que aplega per primera vegada la quasi totalitat dels seus llibres i quaderns, on sovint es barregen el dibuix, la fotografia, el collage o la calligrafia per deixar constància de la seva vena surreal al servei de la fantasia.

La principal característica d'aquest artista és la seva vitalitat expressada a partir d'un llenguatge molt descriptiu, en un diàleg constant entre l'irracional i el racional, encara que ple de metàfores.

A l'exposició s'hi poden trobar des de llibres de bibliòfil enquadernats amb pell i fets amb paper especial, fins a llibretes d'apunts, quaderns de notes, agendas o passaports *Evrugi*, així com llibres de gravats i algun facsimil dels originals.

L'exposició, presentada sota el títol *Els llibres de Zush*, recull peces molt personals que registren els freqüents viatges de l'artista, els seus interessos, les noves vivències i relacions humanes, i que, al mateix temps, són testimoni del moment històric en què han estat creades.

Cal remarcar l'estreta relació entre les imatges i alguns dels aspectes tècnics que Zush desenvolupa en els seus llibres amb la resta de la seva producció: l'obra dimensional i l'obra escultòrica. Zush, el nom no artístic d'Albert Porta, té 43 anys i la seva formació ha estat autodidacta. Porta va començar a treballar cap al 1964 i es va donar a conèixer amb l'exposició *Al·lucinacions*, del 1968, quan va prendre el nom de Zush.

A partir de 1987, Zush comença a fer servir programes de disseny assistit per ordinador i autoedició, mitjançant els quals pot partir d'imatges pròpies ja existents, transformant-les, manipulant-les i distorsionant-les gràcies a la tecnologia. Paral·lelament, Zush treballarà, en el mateix marc de l'exposició que s'inaugura demà, en un projecte obert al públic visitant que consisteix a buscar les possibilitats plàstiques dels ordinadors, tant pel que fa a la creació com a l'autoedició d'un llibre, realitzat amb els equips informàtics més avançats, tot fent del Centre d'Art Santa Mònica un taller obert.

Amb motiu d'aquesta mostra s'ha editat un documentat catàleg en color que aplega la més completa catalogació de tota la iconografia que Zush ha creat en els seus llibres, amb textos del conseller de Cultura, Joan Guitart, de Luis Francisco Pérez, de Bartomeu Mari, de Martina Millà, i d'Agustí Monero. El catàleg també inclou una completa biografia i bibliografia de l'artista.

Se celebren fins dimecres

Primeres jornades sobre paleontografia a la Universitat de Barcelona

AVUI BARCELONA
La Universitat de Barcelona (UB) celebra des d'ahir i fins dimecres unes jornades sota el títol Trivium, quadrivium, studium. Les abreviatures en l'ensenyament medieval i la transmissió del saber. Es tracta del primer encontre entre paleontògrafs i especialistes en diverses matèries que té lloc en una Universitat de l'Estat espanyol.

Aquesta trobada entre especialistes en matèries tècniques i professors de paleografia tindrà lloc a l'Aula Magna de l'edifici central de la UB. Les matèries discutides van des de la litur-

gia, l'exègesi, el dret canònic o el dret romà, fins a textos hebreus, àrabs o mèdico-farmacèutics. També s'abordarà l'estudi de la paleografia musical i de la crítica textual, del llatí medieval i paleogràfic i de l'ensenyament a la Universitat medieval a partir d'Alfons el Savi.

Com és sabut, els estudis paleogràfics tenen com a objectiu facilitar la lectura dels manuscrits que contenen les ciències agrupades en l'anomenat Trivium: gràmatica, retòrica i dialèctica; i en el Quadrivium: aritmètica, geometria, música i astronomia, és a dir, les *set arts liberals* de l'Edat Mitjana.

AVUI BARCELONA
La Casa de l'Ardia acollirà avui la presentació d'una nova revista, *Historia y fuente oral*, que se centra principalment en la investigació de temes del segle XX. La revista, de caràcter semestral, neix com a fruit de la col·laboració entre el departament d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona i l'Institut Municipal d'Història, i es dirigeix a tots aquells interessats en el tema que intentin aplicar la metodologia de la història oral a la recerca i a la docència, així com a responsables d'arxius històrics, docents i universitaris.

El primer número, titulat *¿Historia oral?*, serà presentat pel director del Departament d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona, Josep Florit, i el coordinador de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Ferran Mascarell.

En l'editorial de la revista s'especifica que la publicació intenta buscar el diàleg i difondre el debat de les aportacions empíriques, metodològiques i teòriques, amb cabuda per a l'interrogant, l'afirmació, la hipòtesi i la crítica.

La revista, com també s'indica a l'editorial, no s'inquieta

per marginalitats, per, així, no tendir a la discriminació i ser més sensible als conflictes immediats, en una societat i una cultura compromesa amb la memòria i experiència de les gents.

En aquest primer exemplar, la revista dedica apartats a temes com la història oral, història i denúncia social, i encontre de Mèxic, arxius, projectes i congressos. En ella hi col·laboren especialistes com Alessandro Portelli, Philippe Lejeune, Olga Cabrera, Daniel Bertaux, Montserrat Condomines, Eugènia Meyer, Mercè Soler, Lluís Úbeda i Régine Robin, entre molts d'altres.

De caràcter semestral

Apareix una nova revista especialitzada en història